

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

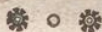
Ingolstadii, 1734

Decisio CXL. De Prole ex Matrimonio, cujus valor reddebatur dubius, natâ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

Matrimonia, sed ipse Pontifex interdicit ea contrahi, non quomodo-
docunque, sed cum clausula irritan-
te, vel nullitatem a&us, aut inhabili-
tatem agentis declarante. Pontius
l. 6. de Matrim. c. 7. n. 5. Palao 1r.
28. d. 4. pu. 2. §. 1. n. 2. Gonzal.
ad. b. 1. c. fin. n. 2. Zæf. h. n. 1. &
2. & melioris notæ DD. nam multa,
etiam à Pontifice, & Jure, saltem
Canonico, prohibentur, quæ tamen,
si facta sint, roboris obtinent firmitatem.
1. ad apostolicam 16. de Regularibus. Ad
7. patet ex dictis, quia parochus à
Tridentino accepit potestatem assi-

stendi quâ parochus, & jure proprio
ac parochiali, non ab Episcopo :
ergo nec ab isto adimi ipsi potest, sed
ipsi competit jus ac potestas validè
assistendi, quamdiu manet paro-
chus ; quamvis licitè non assistat,
ubi Episcopus justè prohibet : quòd
autem justè prohibeat, præsu-
mendum est, donec constet
de opposito.

TITULUS XVII.

Qui Filii sint Legitimi.

DECISIO CXL.

De prole ex Matrimonio, cujus va-
lor reddebatur dubius,
nata.

(R. P. Pichler Decis. T. 2.)

Kkk

i

SPR.

SPECIES FACTI.

ANte sat multos jam annos quædam mulier, postquam triennio perstitit in conjugio, virum tanquam frigidum seu impotentem ad usum Matrimonij ad Curiam Ecclesiasticam detulit, atque declarata Matrimonij nullitate separationem petijt, eamque causâ diligenter discussâ per sententiam obtinuit factâ sibi licentiâ alteri viro nubendi. Vir appellavit quidem ab hac sententia, negans, se esse frigidum, & in mulierem conjecit omnem culpam dicens, eam nunquam sibi paruisse, & cognosci permisisse. Dum pendebat appellatio, mulier aliud contraxit Matrimonium, & ex novo viro concepit peperitque prolem masculam, Eugenium dictam. Post

10. annos vir primus repudiatu-
fatis concessit, intra quod totum
tempus appllationem prosequi ne-
glexit, ac demum & vir secundus
instituto hærede Eugenio mortuus
est. Paulò post à consanguineis
secundi viri lis mota est, qui institu-
tionem hæredis Eugenii impugnare
cœperunt, eò quòd per errorem, quo
suus consanguineus eum credebatur
esse legitimum filiû, ac totius hære-
ditatis paternæ capacem, invalide
institutus esset. Ventilata igitur
fuit, ac Judicialiter
decisa

QUÆSTIO.

*An Eugenius iste fuerit filius legi-
timus?*

ACriter contendebant consanguinei actores, eum esse illegitimum, & hæc argumenta pro-

ferebant. 1. Matrimonium secundum fuit nullum, eò quòd non-
dum constiterit moraliter certo, pri-

primum non tenuisse. *c. 1. & 3. de Sponsal.* quia interposita est appellatio à sententia, cujus proin vis fuit suspensa vel extincta. *l. 1. §. 14. ad s. C. Turpill.* nullumque interim produxit effectum, 2. Hæc mulier contrahendo cum secundo, & consummando hoc Matrimonium commisit adulterium; ergo etiam mortuò primò virò non potuit remanere cum secundo, cum quo adulterium commisit. *c. 5. de eo, qui duxit.* Efficacius 3. Lite pendente nihil est innovandum, & quidquid attentatur circa rem litigiosam, si alienetur &c. id irritum est, & retractandum. *vabr. & t. 1. Ut lite pendente.* sed interposita post sententiam appellatione lis pendere perrexit, & mulier facta est & mansit quasi litigiosa, & hinc alienare in alium virum se non potuit. *Auth. nunc si litteris. C. de litigios. c. ex litteris de Jure patron. c. cum M. Ferrariensis & ibi Inno. de Constit.* Accedit 4. quòd à sententia meritò, & non temere fuerit appellatum; cum enim mulier toto triennio, quo stetit in Matrimonio cum primo viro, non reclamaverit, ad reclamandum & ad agendum, ut Matrimonium dissolvatur ob frigiditatem viri, non amplius audiri debuerat. *c. 1. de frigid. & males. præsertim cum vir contrarium asseveraverit, cui potiùs tanquam capiti, quam mulieri, credendum fuisset. & quia is stetit pro Matrimonio, pro quo Jura stari potiùs volunt quam*

contra. c. continebatur. de Sponsal. Denique 5. Sententia in Matrimonijs nunquam transit in rem judicatam, sed semper retractari potest. per c. tenor. c. consanguinei. de sent. & re jud. cum sententiæ, forsan erroneæ, observatio nutriat peccatum. arg. e. fin. de consuet. & c. fin. de Præscript. ergo nunquam obtinuit completas vires.

Sed contrarium non immeritò fuit consultum & decisum, nempe Eugenium fuisse, & haberi debuisse pro filio legitime nato viri secundi, adeoque hæreditatis capacem fuisse. Fundamentum fuit præcipue duplex. 1. quia Matrimonium secundum fuit validum, saltem ex præsumptione Juris, quæ stat pro sententia Judicis. *l. Herennius §. Caia. ff. de Evict.* etiamsi per appellationem fuerit suspensa, quousque nimirum fuerit per aliam sententiam prævijs legitimis probationibus rescissa & reformata. *l. suspensa. §. 1. ff. de inoffic. testam. Clem. un. de sequestrat. c. in præsentia. de Renunt. Innoc. in. c. tenor. cit.* sed proles ex valido Matrimonio nata juxta omnes, & ipsa Jura notoria, est legitima: ergo. Dein, etsi initio (quod tamen negatur) non fuisset validum Matrimonium, valere tamen cœpisset mortuò primò virò, quia tunc cessavit impedimentum. *c. 2. de conjug. servor.* ambo enim censentur continuasse & saltem Matrimoniali usu satis manifestasse suum consensum;

nec opus fuit denuo coram Parocho & testibus illum instaurare, uti docet verior & communior, postquam semel fuit coram parocho & testibus contractum Matrimonium: qua stante doctrina nec admittenda videtur probatio in contrarium, per *c. is, qui, de Sponsal.* ergo nec contra legitimitatem Eugenij locum invenit probatio in contrarium. 2. Posito etiam, quod nec initio, nec ex postfacto secundum Matrimonium fuisset verè validum, tamen innegabile est, saltem fuisse apparenter validum, tum propter præsumptionem Juris pro sententia stantem, tum propter ignorantiam & bonam fidem saltem præsumptam (donec contrarium, quod fieri nequit, probetur) viri secundi, ut ut forsan mulier viri potentia non ignara malitiose reclamasset, & sententiam per dolum obtinuisset: sed proles ex Matrimonio apparenter saltem & puritatè valido prognata, item ubi in una saltem parte & conjugè fuit bona fides ob ignorantiam impedimenti, certò est legitima. Textus & DD. in *c. 2. & c. 14. b. t. gl. in c. 1. de eo, qui duxit. l. 11. Cod. de Naturali, lib. 1. qui contra. C. de incest. nupt. ergo.*

Machinationes Consanguineorum legitimitatem impugnantium haud difficulter fuerunt declinatae. Ad 1. negando assertum, quia Matrimonium præsumptivè fuit validum, & sententia produxit effe-

ctum præsumptionis Juris, qua standum est, etiam in casu appellationis, præsertim non introductæ, donec evidenter vel concludenter probetur contrarium, ac tamdiu pro veritate habetur. *c. fin. de restit. spoliat. in. 6. l. 25. ff. de Probat. Ad 2. N. Antes,* quia Matrimonium cum secundo contraxit cum autoritate Ecclesie prius Matrimonium declarantis irritum: ergo contrahentes præsumuntur bona fide contraxisse & consummâsse, *l. generaliter. ff. l. justè possidet. 11. ff. de acquir. possess. sed habentes bonam fidem, vel ignorantes, non committunt adulterium, quod ipsis imputetur ad poenam. can. in lectum. caus. 34. q. 2. minus proli innocenti, cui specialiter favent & cautum volunt Jura. c. 2. 14. & l. 11. cit. & l. 7. ff. de statu ham. Ad 3. litis, vel appellationis pendentia non impedit novum contrahi Matrimonium, si prius fuit nullum, uti hîc fuit nullum auctoritate Judicis declaratum. textus apert. in *c. cum in Apostolica 18. de Sponsal. & c. 2. de Matrim. contractis contra interd. Eccl.* Jura in contrarium allegata procedunt de lite pendente, ac in prima instantia, ubi contrahens nullam adhuc habet sententiam pro se, & sic nullum colorem contrahendi, non autem, saltem in causa Matrimoniali propter dictos textus, quando contrahens jam habet sententiam pro se, ut in nostro casu. Ad 4. postquam cau-*

sa primi Matrimonij fuit deducta ad
Judicem, ab eodem acceptata, dis-
cussa, & per sententiam decisa, præ-
sumendum est à Judice omnia esse
facta, quæ de Jure sunt faciendæ,
consequenter etiam discussum esse,
an mulier adhuc fuerit audienda
reclamante etiam viro, & an attule-
rit sufficientes probationes impo-
tentia viri: siue igitur merito & ju-
ste appellaverit, siue non, rectè
habatur sententia pronuntiatæ ob
presumptionem Juris, quamdiu vir
appellans non probasset, malè pro-
nuntiatum esse, quod nunquam fe-
cit, imò appellationem deseruit, uti-
que desperans de probatione liqui-
da, qualis esse debet contra senten-
tiam prolatam. Allegatum *c. 1. de
frigid.* ritè debet intelligi, quia extant
textus apparenter contrarii, uti *c. 6.
eod.* ubi conceditur audientia etiam
post annos multos. & *c. fin. eod.* ubi
post 8. annos. Sensus *c. 1. cit.* juxta
melioris notæ DD. Sanch. *l. 7. de Matr.
d. 109. n. 14.* Gutierrez, Palao,
Barb. *in c. 1. cit. n. 1.* est, quòd mu-
lieri reclamanti propter signa impo-
tentia dubia deferendum sit, si sta-
tim, nempe post unum vel alterum
mensem ab attentata copula recla-
met, uti &, si reclamet propter signa
certa: si verò sint signa dubia, non

audienda sit ante triennium, quod à
Jure conceditur ad probandum, an
detur impotentia vel noa: post
triennium verò statim & semper
audienda est, etiam contradicente
viro. *c. 6. & c. fin. cit.* Et hoc mo-
do conciliantur Jura. Ad 5. *dist.*
Antec. nunquam transit in rem ju-
dicatam, h. e. semper & quocunque
tempore admittenda est probatio in
contrarium, & allata probatione
concludenti sententia reformanda
vel pro vel contra Matrimonium.
C. Antec. non transit in rem judica-
tam, vel non fingitur transisse, ita ut
secundum sententiam Matrimo-
nium non debeat haberi pro valido
aut invalido, & interim, donec im-
pugnata fuerit, & malè pronuntia-
tum esse per legitimas probationes
constiterit, sententia non sit obser-
vanda. *N. Ant.* propter textum in
c. fraternitatis 6. de frigidis, & concor-
dantes; si enim non liceret senten-
tiam interea observare, ea in causa
Matrimoniali nunquam habere pos-
set executionem, & sic Judicium
foret in ludibrio & sine effectu, quod
utique dicendum & admitteren-
dum non est.

